

# VLAS

90 JAAR

# BERICHTEN

VERANTW. UITGEVER :

C. VLAEMYNCK  
BIEZENHOF 22  
8790 WAREGEM

POSTKANT. VAN AFGIFTE :  
8500 KORTRIJK MAIL

JAARGANG 2010

Nr. 14 22 oktober

## INHOUD

- Balans van het verkoopseizoen 2009/2010..... 1
- Bilan de la campagne 2009/2010..... 4
- De vlasmarkt..... 5
- Le marché du lin ..... 6
- Pierre Cousyn overleden..... 7
- Décès de M.Pierre Cousyn..... 7
- Houtafval 50% duurder..... 7
- China komt dichterbij ..... 8
- Vervangvezel voor katoen lijkt productierijp..... 8

## Balans van het verkoopseizoen 2009/2010 Prijzen klimmen langzaam uit diep dal

**V**an kwaad naar erger. Zo omschreven wij vorig jaar de evolutie van de verkoopvoorwaarden voor gezwingeld vlas tijdens de campagne 2008/2009. Zowel de ontwikkelingen op het vlak van verkoopvolumes, verkoopprijzen als voorraden waren immers ronduit teleurstellend te noemen.

Hoe de situatie sindsdien is geëvolueerd, is bij de meesten voldoende bekend. Toch is het ongetwijfeld nuttig een en ander ook nog eens met cijfers bevestigd te zien. De actieve vraag zorgde weliswaar voor een belangrijk zakenvolume, maar bleek toch niet bij machte om de lopende productie volledig op te nemen. Dat laatste hield echter vooral verband met de vezelrijkdom van de oogst 2009. Onder impuls vooral van de sterkere dollar, zijn de prijzen het afgelopen jaar begonnen om zich langzaam uit het diepe dal te hijsen, waarin zij midden 2009 terecht waren gekomen.

Onderstaande balans van het verkoopseizoen 2009/2010 is opgemaakt aan de hand van de resultaten van de maandelijkse verkoop- en voorraad-aangiften van de Belgische zwingelbedrijven.

### Historisch hoge beginstock

Niettegenstaande - in het kader van de aanbevolen productiematiging - het 'klassieke' vlasareaal in 2008 met 11% was gedaald, waren **tegen eind juni 2009 de voorraden lange vezel bij de West-Europese Vezelbereiding toch verder opgelopen tot ca. 93.000 ton**, een historisch topniveau. Bij de oogst 2008 vielen dan ook vrijwel geen verliezen te noteren, terwijl de rendementen beduidend hoger lagen dan in 2007. Daartegenover stond een verdere verzwakking van de vraag, waardoor in ons land en beide buurlanden samen ruim 11.000 ton of 13% minder lange vezel werd verkocht dan het jaar voordien.

In de gegeven omstandigheden was het niet meer dan normaal, dat wij in 2009 te maken hadden met een verdere inkrimping van het areaal tot 70.200 ha (- 15%). **De aanbreng aan gezwingeld vlas werd geraamd op 120.000 ton, wat een theoretische beschikbaarheid (beginstock + nieuwe oogst) opleverde van ca. 213.000 ton.** Vergeleken met de uitgangspositie van de campagne 2008/2009, betekende dat een toename met 13.000 ton of bijna 7%.



ALGEMEEN BELGISCH  
VLASVERBOND vzw

OUDE-VESTINGSSTRAAT 15

8500 KORTRIJK

P.R. 000-0120391-14

TEL. 056/23 06 10

FAX 056/22 79 30

E-mail : info@vlasverbond.be

www.vlasverbond.be

**DRIEWEKELIJKS INFORMATIEBLAD  
VOOR DE VLASSECTOR**

**In de veronderstelling dat de vraag zich zou stabiliseren op het verlaagde niveau van het seizoen 2008/2009, leek een verdere aangroei van de stocks onvermijdelijk.**

Op het CELC-congres 2009 was er de algemene oproep - ook van de Handel en de verwerkende industrie - om de negatieve prijs-spiraal te stoppen en de prijzen voor lange vezel te verhogen. Ook in de nasleep van het congres werd nog meermaals van gedachten gewisseld over maatregelen om op termijn het evenwicht tussen vraag en aanbod te herstellen en de prijzen te ondersteunen (door een verdere vermindering van de uitzaai, een individuele productievermindering, de aanbeveling om niet meer onder kostprijs te verkopen, enz.). **Eens te meer bleek het echter niet mogelijk om een consensus te berei-**

**ken over een gestructureerd verkoop-beleid.** Er werd nog altijd te veel gere-deneerd in functie van de bezetting van het eigen productieapparaat, zonder oog te hebben voor het collectief belang op middellange termijn.

## Marktverloop

**Het volume dat het afgelopen jaar werd verhandeld was het sprekende bewijs dat er in de wereld wel dege-lijk een vraag bestaat naar West-Europese vlasvezels. De prijs bleef echter de allesbepalende factor.** De kopers profiteerden van het oneven-wicht op de markt om de prijs te druk-ken, en om voor een vooropgezette prijs een almaar betere kwaliteit te bemachtigen. Alleen wie bereid was tot verre-gaande prijsconcessies - soms uit nood-zaak om acute liquiteitsproblemen het

hoofd te bieden - vond vlot een afnemer voor zijn productie. De hogere opbreng-sten van de oogst 2009 vormden voor menig vezelproducent aanleiding om minder weerstand te bieden.

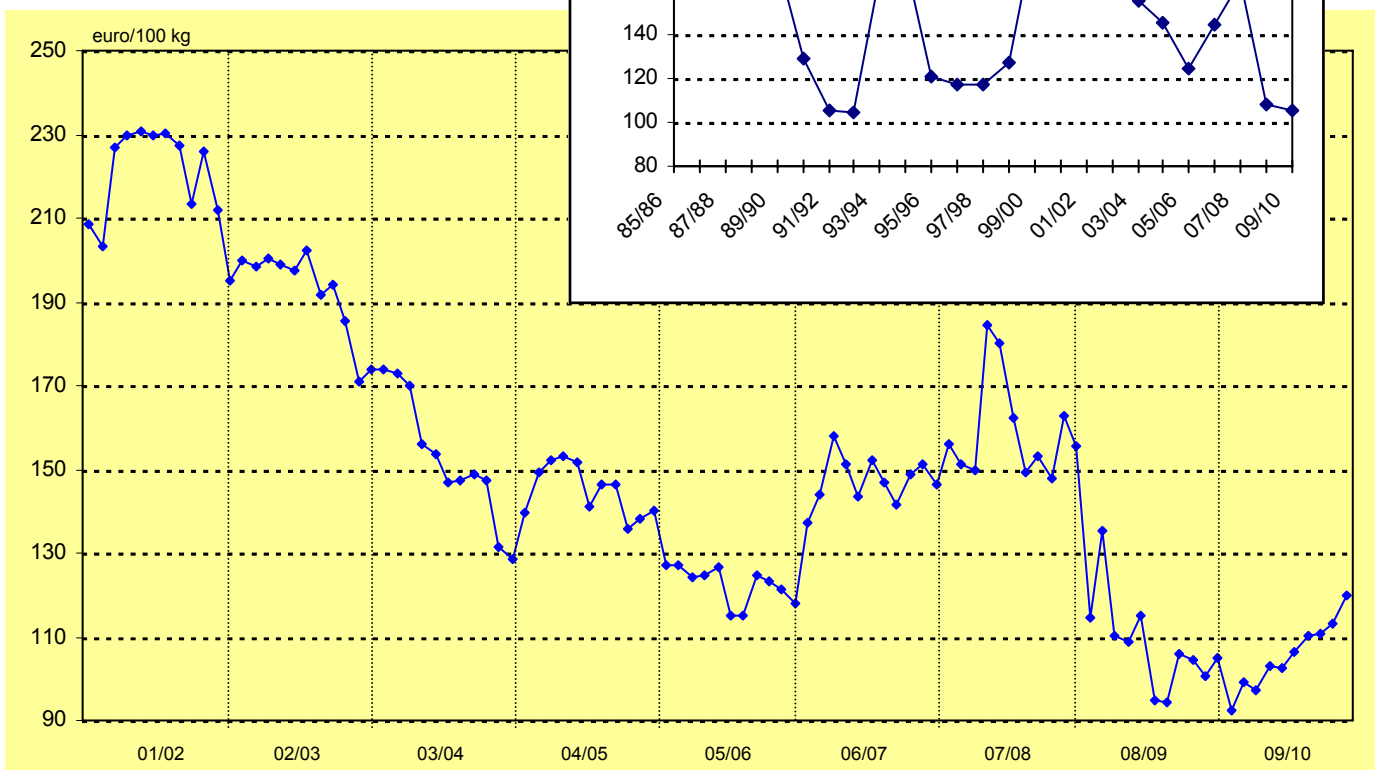
Een ongewoon nevenverschijnsel was dat ook sommige niet-textiele toepas-singen interesse gingen betonen voor de goedkope lange vezel. Gezwingeld vlas vormde op die manier een concurrent voor de klodden.

**Rond de jaarwisseling konden ver-schillende positieve geluiden worden opgevangen:**

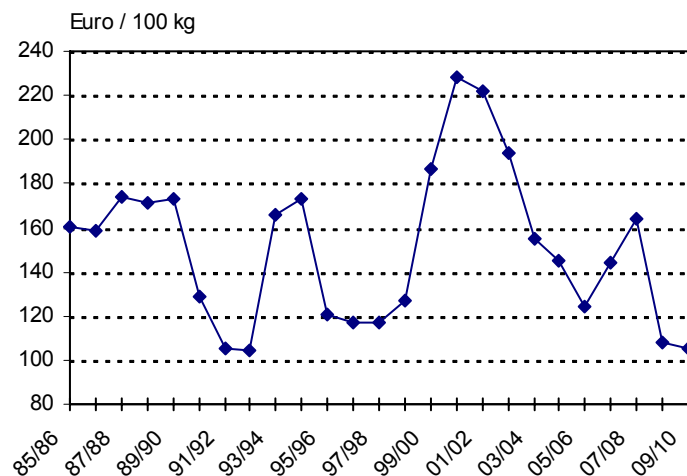
- afbouw van de voorraden garens en weefsels in China;
- een stijgende bezettingsgraad in de Chinese bedrijven die marktgericht produceren;
- als gevolg vooral van de stijging van

## Gemiddelde verkoopprijzen LANGE VEZEL - BELGIE

### Prix moyens de vente LINS TEILLES - BELGIQUE



## Gecumuleerde verkoopprijzen Prix de vente cumulés



de dollar t.o.v. de euro, werden sinds lange tijd niet meer geziene prijzen betaald;

- door het grote verkoopvolume was de aangroei van de stocks gestopt, maar door de omvang van de lopende productie was van een afbouw nog geen sprake.

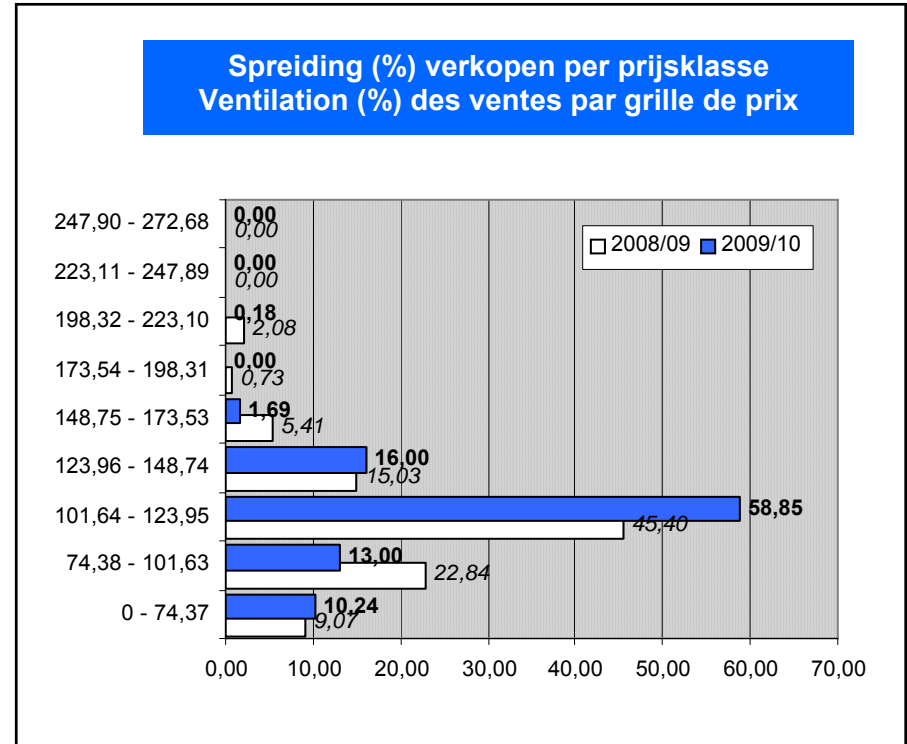
**Naar aanleiding van die gewijzigde context zagen wij dat in het voorjaar 2010 de vlasser zijn vraagprijs ging verhogen en ook meer weerstand aan de dag legde.** Dat de voorzichtige prijs-hausse zich bevestigde, bleef voornamelijk het gevolg van de verdere versteviging van de Amerikaanse munt. Tijdens de laatste maanden van de campagne waren ook enkele handelaars zeer nadrukkelijk op de markt aanwezig.

**Ondertussen ging ook de nieuwe oogst de marktsituatie mee bepalen.** Het feit dat dit jaar in de drie vlaslanden samen nog eens 3% minder vlas werd ingezaaid, maar vooral de erg matige vooruitzichten qua opbrengst zetten de vlasser aan tot meer terughoudendheid. **Ook externe factoren, waaronder vooral de prijsexplosie bij andere textielgrondstoffen, voedden de hoop dat ook voor de vlasvezel een echte intrinsieke prijsstijging niet kon uitblijven.**

## Omzet stijgt dankzij volume

De laatste tien jaar is de omzet die de Belgische Vezelbereiding realiseert met de verkoop van gezwingeld vlas bijna continu gedaald. De relatief belangrijkste terugval deed zich voor tijdens de campagne 2008/2009, toen de waarde van de verkopen meer dan gehalveerd werd tot 13,8 miljoen euro. In tegenstelling tot de voorgaande jaren, werd de daling in volume niet meer ten dele gecompenseerd door een (matig) prijs-herstel. De omzet 2008/2009 was dan ook zowel in volume als in waarde de laagste sinds de campagne 1991/1992.

**Het afgelopen jaar manifesteerde zich de ommekeer. Met de commercialisering van lange vezel stemde tijdens de campagne 2009/2010 een totale waarde overeen van 22,1 miljoen euro, een stijging met ruim 59% t.o.v. het dieptepunt van het jaar voordien.** Dit belet niet dat het jongste resul-



taat toch nog het laagste is sinds het einde van de jaren 90 van de vorige eeuw.

**Zoals verder zal blijken, was de omzetstijging uitsluitend een gevolg van de meerverkoop in volume. De verkopen van de Belgische Vezelbereiding totaliseerden het afgelopen jaar 20.946 ton, zijnde een toename met 64% t.o.v. de campagne 2008/2009.** Dit cijfer is vergelijkbaar met dat van het seizoen 2006/2007, maar blijft nog een heel stuk onder het niveau van de recordjaren die wij halverwege dit decennium meemaakten.

## Prijsevolutie

De evolutie van de maandelijkse gemiddelde verkoopprijzen tijdens het jongste decennium is weergegeven in de grafiek onderaan blz. 2. Hierop is duidelijk te zien dat de recordverkoop tijdens de campagne 2003/2004 en volgende plaatsvond tegen almaar verder dalende prijzen. Het gedeeltelijke prijs-herstel in de zomer 2006 zette zich niet door. Tijdens de rest van de campagne 2006/2007 en ook het daaropvolgende jaar stabiliseerden de prijzen zich rond 1,50 euro/kg. Het nog altijd niet wegge- werkte overaanbod op de markt leidde tijdens het verkoopseizoen 2008/2009

tot een nieuwe vrije val, tot een niveau dat in de loop van de laatste decennia slechts enkele keren werd onderschreden.

Zoals hiervoor al aangegeven, bleef ook tijdens de jongste campagne de prijs de bepalende factor. **Na eerst nog tot een nieuw dieptepunt te zijn weggezakt, klommen de verkoopprijzen het afgelopen jaar toch geleidelijk uit het diepe dal.** De voorbije campagne 2009/2010 werd dan ook gekenmerkt door een vrijwel continue hausse die, zeker de eerste maanden, voornamelijk een gevolg was van de versteviging van de dollar t.o.v. de euro.

**Die hausse kwam nog niet tot uiting in het gecumuleerde jaargemiddelde, dat met 2,7% daalde tot 105,38 euro/100 kg.** Het resultaat van de vorige campagne 2008/2009 had immers nog geprofiteerd van de hogere prijzen opgetekend tijdens het tweede semester 2008.

## 23% onder 1,00 euro/kg

Het recente prijs-herstel komt ook nog niet tot uiting in de opsplitsing van de verkopen in prijsklassen, wel integendeel (zie bovenstaande grafiek). **De grootste concentratie van de transacties situeerde zich ook nu weer tussen**

(afgerond) **1 en 1,25 euro/kg**, en het aandeel in het totale volume is zelfs opgelopen van 45 tot 59%.

**Voor liefst 98% van het verkoopvolume moest de vlasser genoegen nemen met een prijs onder 1,50 euro/kg.** Een verdere verslechtering dus t.o.v. de 92% van de campagne 2008/2009. Leggen wij de lat nog iets lager, dan zien wij dat **bijna een vierde (23%) van alle verkopen onder 1 euro/kg bleven**; op dat vlak is er wel een verbetering merkbaar t.o.v. de 32% van het jaar voordien.

### Aangroei stocks gaat door

Het gehalte aan lange vezel van de oogst 2009 was in ons land het hoogste sinds jaren. Dat kwam ook duidelijk tot uiting in het productiecijfer van de Belgische Vezelbereiding, dat 39% hoger lag dan het - weliswaar lage - niveau van het jaar voordien. Dit verklaart ook waarom de nochtans levendige vraag niet bij machte bleek om de productie volledig op te nemen. **Uiteindelijk vond 'slechts' 85% van alles wat geproduceerd werd ook effectief een afnemer; de overige 15% diende noodgedwongen opgenomen in de op zich al historisch ruime voorraden.** Aan de aangroei van de stocks, ingezet tijdens het tweede halfjaar 2002 en slechts tijdelijk onderbroken tijdens de campagne 2004/2005, kwam voorlopig dus nog geen einde. **Eind juni 2010**

**hadden de Belgische vlassers 18% meer gezwingeld vlas in voorraad dan het jaar voordien.**

Op basis van het productievolume van de afgelopen campagne, en uitgaande van een zwingelseizoen van elf maanden, stemde de jongste eindvoorraad overeen met **10,8 maanden activiteit.** Voor de eindvoorraad van het seizoen 2008/2009 was dat nog 12,7 maanden.

< < > >

### Moed en vastberadenheid

Het afgelopen jaar werd - nog maar eens - het sprekende bewijs geleverd dat wij voor de afzet van onze vezel aangewezen zijn op een markt, waar de vraag bepaald wordt door de prijs. Terwijl de gemiddelde verkoopprijs in de drie klassieke vlaslanden samen verder wegzonk tot het laagste peil sinds 1993, bleef het verkoopvolume slechts 2,8% onder het recordniveau van de campagne 2005/2006.

Iedereen - ook de handel en de werkende industrie - is het erover eens dat een dergelijk laag prijspeil niet houdbaar is. Maar vorig jaar werd dat ook al verkondigd, en het resultaat kennen wij. Er zal moed en vastberadenheid nodig zijn om een gevoelige meerprijs te bekomen en die ook door te rekenen aan de respectievelijke afnemers. Die

hausse is nochtans onontbeerlijk:

- voor de Teelt, om de concurrentie aan te kunnen met andere gewassen;

- voor de Vezelbereiding, die met een duidelijk andere kostprijs te maken krijgt als voor de verwerking van de oogst 2009;

- voor het herstel van de marges bij de verdere verwerkingsstadia.

De context, ontstaan als gevolg van de minder productieve oogst 2010, zou het prijsherstel moeten ondersteunen. Als de vraag enigszins op peil blijft, zullen in de loop van de komende maanden de voorraden bij de Vezelbereiding - voor het eerst sinds het begin van deze 21<sup>ste</sup> eeuw - gevoelig worden afgebouwd.

Het ware echter totaal ontoelaatbaar, mocht dit prille herstel gesmoord worden door een verruiming van het aanbod. Daarom moet het areaal 2011 stevig in de hand worden gehouden, en moet de bezettingsgraad van het eigen productieapparaat ondergeschikt worden gemaakt aan het collectieve streven naar een duurzame sanering van de marktsituatie. Het doel is immers te komen tot een rendabele prijsvorming die langere tijd standhoudt, en niet tot een kortstondige extreme prijsopstoot, die op termijn doorgaans meer na- dan voordelen oplevert.

---

## Bilan de la campagne 2009/2010

### Les prix remontent lentement la pente

De mal en pis. Avec ces mots nous avons décrit, il y a un an, l'évolution des conditions de commercialisation des lins teillés pendant la campagne 2008/2009. La situation était, en effet, sur toute la ligne - volumes et prix de vente, stocks - carrément décevante.

La majorité de nos lecteurs connaissent bien sûr parfaitement la suite des événements, mais il est sans doute utile d'en voir la confirmation chiffrée (voir l'éditorial de cette édition).

Dans le cas du Teillage belge, la demande dynamique a donné lieu à un

volume de vente important, mais, dû surtout à la richesse en fibres de la récolte 2009, elle n'a néanmoins pas réussi à absorber la totalité de la production courante. Stimulés surtout par le renforcement du dollar par rapport à l'euro, les prix ont commencé à se redresser lentement du niveau très bas auquel ils étaient tombés pendant l'été 2009.

< < > >

### Courage et détermination

Cette dernière campagne a apporté une

fois de plus la preuve, que pour l'écoulement de nos filasses nous en sommes réduits à un marché où la demande est déterminée par le prix. Tandis que le prix moyen cumulé des trois pays linniers traditionnels a poursuivi sa baisse jusqu'au niveau le plus bas depuis 1993, le volume de vente a failli égaler (-2,8%) le niveau record de la saison 2005/2006.

Chacun - y compris le Négoce et l'industrie en aval - est persuadé que des prix tellement bas ne sont pas tenables. Mais ceci a été dit aussi il y a un an, et nous connaissons le résultat. Il faudra du



courage et de la détermination pour obtenir un supplément de prix notable, et pour le répercuter sur les acheteurs respectifs. Une hausse de prix est pourtant indispensable:

- pour la Culture, pour affronter la concurrence des autres cultures;
- pour le Teillage, où le coût de revient sera différent par rapport à la transformation des lins de la récolte 2009;
- pour restaurer de la marge aux stades en aval.

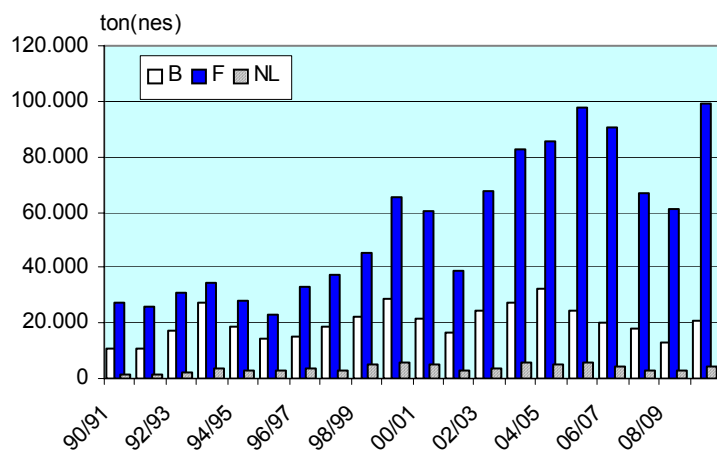
Le nouveau contexte, créé par le moindre potentiel en fibres de la récolte 2010, devrait être de nature à soutenir cette revalorisation. Une demande relativement stable donnera lieu, au cours des mois à venir, à un déstockage important au niveau du Teillage, le premier déstockage depuis le début du 21<sup>ème</sup> siècle.

Il serait pourtant complètement inadmissible que ce redressement naissant soit étouffé par une augmentation de l'offre. C'est pourquoi une gestion rigoureuse des surfaces de lin 2011 s'impose, et que le degré d'utilisation de chaque outil de transformation doit être subordonné à l'ambition collective d'arriver à un assainissement du marché. En effet, l'objectif doit être de trouver un niveau de prix rentable qui persistera pour une période plus longue, et non pas une flambée extrême et éphémère des prix qui, à terme, apparaît souvent plus nuisible qu'avantageuse.

### Campagne 2009/2010 • B - F - NL BALANS LANGE VEZEL / BILAN LINS TEILLES

|                                     | B       | F       | NL      | TOTA(A)L       |
|-------------------------------------|---------|---------|---------|----------------|
| <b>Productie / Production (ton)</b> | 24.681  | 90.449  | 4.262   | <b>119.392</b> |
| Δ 2008-2009                         | + 38,7% | + 10,6% | + 33,2% | + 16,1%        |
| <b>Verkopen</b>                     |         |         |         |                |
| - ton(nes)                          | 20.946  | 99.466  | 4.471   | <b>124.883</b> |
| Δ 2008-2009                         | + 63,9% | + 62,9% | + 56,9% | + 62,8%        |
| - €/100 kg (gecumul. - cumulé)      | 105,38  | 112,94  | 109,00  | <b>111,53</b>  |
| Δ 2008-2009                         | - 2,7%  | - 6,8%  | - 6,0%  | - 6,1%         |

### Evolutie verkoopvolumes Evolution des volumes de vente



Nieuw registratiesysteem in Frankrijk sinds de campagne 1999/2000.  
Nouveau système d'enregistrement en France depuis la campagne 1999/2000.

## De vlasmarkt

### Gezwingeld vlas

Na een positieve start, enkele weken terug, met meer dan behoorlijke verkoopvolumes en verder aantrekkelijke prijzen, lijkt de langevezelmarkt recent wat gas terug te nemen. Dat laatste is zeker het geval voor de prijsvorming, waar de hausse plaats heeft gemaakt voor een zekere status-quo. Dit is bijzonder spijtig, want voor de Vezelbereiding is het rendabiliteitspeil zeker nog niet bereikt. In die omstandigheden, en

gezien de prijsontwikkelingen voor een aantal andere gewassen, wordt het bijzonder moeilijk om de landbouwer ervan te overtuigen om volgend jaar vlas in zijn teeltplan op te nemen.

De aanwezige voorraden, zowel bij de Vezelbereiding, de Handel als de verwerkende industrie, zijn aan de recente evolutie zeker niet vreemd. De Chinese spinnerij verwerkt voor het ogenblik vooral de grondstoffenvoorraad die zij in de loop van de voorbije maanden heeft opgebouwd, sporadisch aangevuld

met nieuwe aankopen van kleinere hoeveelheden. Uiteraard speelt ook de waardeverhouding euro/dollar momenteel niet in het voordeel van de West-Europese vlasvezels.

Toch zijn er redenen om aan te nemen dat de huidige kalmere zakengang slechts van tijdelijke aard zal zijn. De Chinese verwerkende industrie haalt naar verluidt een hoge activiteitsgraad, en de voorraden garens en stoffen zijn zo goed als onbestaande. Tot nu toe zouden de hogere grondstoffenprijzen

echter maar gedeeltelijk zijn doorgerekend in de prijzen van de afgewerkte producten. Dit betekent dat de vezelprijzen wellicht minder snel zullen stijgen dan door de West-Europese Vezelbereiding was gehoopt. De aarzeling heeft de vlasser in ieder geval aangezet tot een grotere terughoudendheid, en dat is in de gegeven omstandigheden de enige correcte reactie.

## Klodden

Net als van de oogst 2009, zal ook dit jaar de aanvoer aan klodden beperkt zijn. Anderzijds is er vanuit verschillende sectoren een levendige vraag naar korte vezel. De kloddenbewerker en handelaars zijn dan ook al geruime tijd

**Wij verwachten uw**

**PERCEELSOPGAVE 2011**

**ten laatste tegen**

**29 OKTOBER 2010.**



nadrukkelijk op de markt van de bruto-klodden aanwezig, wat zich vertaalt in een actieve zakengang.

Wat de prijsvorming betreft, brachten de voorbije weken een bevestiging van de haussetendens die de ganse voorbije campagne reeds domineerde. De vlasser heeft zijn vraagprijs stelselmatig ver-

hoogd, en zoals dat in het verleden ook al vaak gebeurde, zijn het vooral de tussenstadia die hem daarin zijn gevolgd.

## Le marché du lin

### Lins teillés

Après avoir connu un début positif, il y a quelques semaines, avec des volumes de ventes plus que convenables et des prix en hausse continue, un certain ralentissement semble s'être installé sur le marché du long brin. Ceci est certainement le cas pour les prix, dont la hausse a fait place à un certain statu quo. Il s'agit d'une évolution regrettable, étant donné que, pour le Teillage, le niveau de rentabilité n'était certainement pas encore atteint. Dans ces circonstances, et vu l'évolution de prix d'un nombre d'autres cultures, il apparaîtra difficile de convaincre les agriculteurs d'insérer le lin textile dans leurs plans de rotation 2011.

Les stocks de lins teillés, détenus tant par le Teillage, que par le Négoce et l'industrie en aval, ne sont sans doute pas étrangers à la récente évolution du marché. Aujourd'hui, la filature en Chine puise surtout dans les stocks de matières premières qu'elle avait constitués au cours de ces derniers mois, et se limite à les compléter, de manière sporadique, avec de nouveaux achats de moindres volumes. Inutile d'y ajouter que le rapport actuel euro/dollar n'est pas favorable non plus à l'exportation de matières premières ouest-européennes.

Il y a néanmoins des raisons qui nous

amènent à croire que le courant d'affaires actuellement plus calme n'apparaîtra que temporaire. En effet, d'après nos informations, l'industrie retravaillante chinoise atteindrait un niveau d'activité assez élevé, et les stocks de fils et de tissus seraient quasi inexistant. Jusqu'à maintenant, la hausse de prix des filasses n'aurait pourtant été répercutée qu'en partie dans les prix des produits finis. Cela laisse à croire que la revalorisation des lins teillés se réalisera probablement moins vite que le Teillage ouest-européen ne l'avait espéré. L'hésitation du marché a déjà incité le teilleur à plus de réserve, ce qui, dans l'état actuel des choses, apparaît la seule réaction correcte.

### Etoupes

Comme il était déjà le cas pour la récolte 2009, cette année aussi, l'apport en fibres courtes sera limité. D'autre part, les étoupes bénéficient d'une demande

dynamique de plusieurs secteurs. Cela explique la présence active des re-travailleurs d'étoupes et des négociants sur le marché, se traduisant par un courant d'affaires soutenu.

S'agissant des prix, au cours de ces dernières semaines, nous avons reçu la confirmation de la tendance à la hausse, qui avait déjà dominé toute la campagne 2009/2010. Le producteur de fibres a progressivement augmenté le prix demandé, et comme nous l'avons déjà vu plusieurs fois par le passé, ce sont surtout les opérateurs intermédiaires qui se sont engagés à suivre.

***Pour ne pas oublier ...***

**Il faut penser en homme d'action.  
Il faut agir en homme de pensée.**

*Henri Bergson (°1859)*



## Pierre COUSYN overleden

Pierre COUSYN, erevoorzitter van de USRTL, is op 30 september 2010 in Duinkerke op 85-jarige leeftijd overleden.

Tot aan zijn opruststelling in 1985 was P. Cousyn gedurende vele jaren verantwoordelijk voor de administratie en de boekhouding van de vlasbedrijven Bouve (Killem) en Decaestecker (Bollezeele).

Tussen 1968 en 2002 was hij eveneens actief in het beroepsleven, waar hij verschillende belangrijke mandaten bekleedde, zoals voorzitter van de US-

RTL, voorzitter van C.I.P.A.LIN en Lin Développement, ondervoorzitter van het Comité Linier de France, voorzitter van de CELC-sectie Teelt en Vezelbereiding, enz. Voor zijn inzet in het verenigingsleven ontving hij het ereteken van Ridder en later Officier in de "ordre du Mérite Agricole".

In zijn afscheidsrede prees Jean-Pierre D'ARRAS, voorzitter van de USRTL, de persoonlijkheid van de overledene en zijn kwaliteiten - soepel, fijn en sterk als de vlasvezel - en dankte hem voor zijn inzet en zijn vele verdiensten ten bate van de Franse en de Europese vlas-

industrie.

De begrafenisplechtigheid heeft plaats gehad te Duinkerke op 5 oktober 2010.



Dans son mot d'adieu, M. Jean-Pierre D'ARRAS, Président de l'USRTL, a rendu hommage à la personnalité et aux qualités de son prédécesseur - souple, fin mais aussi tenace comme la fibre de lin - et l'a remercié pour son engagement et les multiples services qu'il a rendus au lin français et européen.

Les funérailles ont eu lieu à Dunkerque le 5 octobre 2010.

## Décès de M. Pierre COUSYN

M. Pierre COUSYN, Président d'Honneur de l'USRTL, est décédé le 30 septembre 2010 à Dunkerque, à l'âge de 85 ans.

Jusqu'à sa retraite en 1985, M. P. Cousyn a pris en charge, pendant de nombreuses années, les services administratifs et la comptabilité des teillages de lin Bouve (Killem) et Decaestecker (Bollezeele).

En 1968, il a fait son entrée dans les

instances professionnelles et interprofessionnelles linières, dans lesquelles il a assumé les plus hautes responsabilités jusqu'en 2002: e.a. Président de l'USRTL, Président du CIPALIN, Président de la SA Lin Développement, Vice-Président du Comité Linier de France, Président de la section Culture/Teillage de la CELC. Son engagement dans la vie associative le fera nommer "Chevalier, puis Officier dans l'ordre du Mérite Agricole".

## Houtafval 50% duurder

Uit protest tegen de fors gestegen grondstoffenprijzen legt de Europese houtsector op 29 oktober gedurende één uur het werk neer. Klein rondhout en zaagsel zijn sinds 2008 de helft duurder geworden. De sector wijst hiervoor met een beschuldigende vinger naar de producenten van groene energie, die dankzij gesubsidieerde EU-programma's hogere prijzen kunnen betalen voor de grondstof.

Om tegen 2020 20% van de energie uit hernieuwbare bronnen te halen, doen de meeste landen - en vooral België - een beroep op biomassa. In Europa bestaat die biomassa voor 90% uit hout. Omdat de Europese bossen de benodigde hoeveelheid grondstof onmogelijk kunnen opbrengen, zal massaal hout moeten worden ingevoerd, met verder stijgende prijzen tot gevolg.

**De Europese trend doet zich ook voor**

in ons land. Bijna al het zaagsel uit de Belgische houtzagerijen, dat een dankbare en goedkope grondstof was voor bedrijven als Spano en Unilin, wordt nu verwerkt tot pellets voor groene warmte of elektriciteit. Het recyclagehout gaat nog grotendeels naar de spaanplatenindustrie, maar ook die grondstof wordt almaar duurder.

**De houtindustrie wijst er nog op dat het toenemende gebruik van hout voor energie nefast is voor het milieu.** Elke m<sup>3</sup> hout zorgt voor een opslag van 2 ton CO<sub>2</sub>. Bij omzetting naar energie komt die opnieuw vrij. Hoe langer houtafval in nieuwe producten wordt omgezet, hoe beter voor de CO<sub>2</sub>-huishouding in de wereld. **De houtsector roept Europa op om zijn beleid voor duurzame energie dringend te herzien.** Wereldwijd drijft er immers ontbossing om aan de energiedoelstellingen te voldoen

## Geen gesubsidieerde verbranding

Volgens Fedustria, de federatie van de Belgische textiel-, hout- en meubelindustrie, leggen het Vlaamse subsidiesysteem voor groene warmte, dat momenteel wordt uitgewerkt, en het Belgische plan voor hernieuwbare energie een grote hypotheek op de grondstof hout, en zal hierdoor de competitie tussen de hout- en de energiesector nog toenemen. **De federatie blijft ervoor pleiten dat hout, indien geschikt, in de eerste plaats moet worden toegepast als grondstof.** Initiatieven om deze grondstof gesubsidieerd in verbrandingsovens te laten verdwijnen, moeten bijgevolg ten allen tijde worden vermeden.

(Bron: De Tijd, 13.10.2010; Fedustria News, 04.10.2010)

## China komt dichterbij

China blijft met ruime voorsprong de belangrijkste leverancier van kleding aan de Europese Unie. In 2009 was het Aziatische land zelfs goed voor een marktaandeel van 44,7%. De Chinese exporteurs hebben duidelijk hun voordeel gehaald uit de afschaffing van de invoerquota. Toch kampen zij nog met een aantal handicaps, zoals de afstand tot hun afnemers, het tekort aan grondstoffen en de snel stijgende loonkosten. Om die redenen, en in spelend op de trend van 'bevoorrading dichtbij huis', hebben sommige Chinese ondernemers beslist om zich in Egypte te gaan vestigen.

### Gunstmaatregelen

Ondertussen zijn naar schatting een duizendtal Chinese bedrijven gedelocaliseerd naar de oevers van de Nijl. Er was de laatste tijd vooral een opvallende toename te merken van het aantal confectiebedrijven. De gunstmaatregelen die de Egyptische overheid zo'n twee jaar terug heeft ingesteld, en die o.a. voorzien in de oprichting van speciale industriezones, zijn daar beslist niet vreemd aan.

De Chinese inwijkelingen genieten van allerlei fiscale voordelen. Zo zijn de import van grondstoffen en de export van afgewerkte producten vrijgesteld van Egyptische douanerechten. Bovendien liggen ook de loonkosten van de Egyptische arbeiders beduidend lager dan in het thuisland. In Egypte bedraagt een gemiddeld maandloon 25 euro, zijnde de helft van wat in het Chinese binnenland dient betaald, en slechts een vierde van het loonniveau in de Chinese kustregio's.

Een bijkomend voordeel voor de Chinese bedrijven is de toegang tot de grondstoffen die in Egypte zelf worden geproduceerd, waaronder vooral katoen van goede kwaliteit, dat tegen

irrationeel lage prijzen kan worden aangekocht.

En het rijtje voordelen is nog niet ten einde. Ook de energieprijzen zijn een meevaller. Door in Egypte te produceren, kunnen de Chinese ondernemers bovendien genieten van bilaterale voorkeursakkoorden, waardoor zij - onder bepaalde voorwaarden - zonder betaling van rechten kunnen exporteren naar de Europese Unie en de Ver. Staten.

### Gebrekkige infrastructuur

Sommige waarnemers zijn evenwel van oordeel dat de Chinese invasie niet eendeloos kan doorgaan. De uitbreiding van de productiecapaciteit heeft haar grenzen, o.a. omwille van de beperkte beschikbaarheid aan arbeidskrachten. Het Egyptische potentieel op dat vlak kan niet vergeleken worden met dat van China.

Een ander zwak punt van Egypte is de infrastructuur. De havenuitrustingen en de elektrische installaties zijn duidelijk minder performant dan in het thuisland China.

De Chinese ondernemers zijn overigens niet de enigen, die de voordelen van een transfer naar Egypte hebben ontdekt. Het Noord-Afrikaanse land herbergt ondertussen ook een honderdtal Turkse bedrijven.

(Bron: Journal du Textile, 23.03.2010)

### Chinese kledingexport herneemt

Na een tijdelijke vercalming te hebben gekend, zat de Chinese export van kledingartikelen tijdens de eerste twee maanden van dit jaar opnieuw duidelijk in de lift. Vergeleken met de kalme referentieperiode van 2009 was er sprake van een stijging met 23%, maar ook t.o.v. januari en februari 2008 was er nog een verruiming met 9%.

De cijfers van het *Institut français de la Mode* tonen een sterke stijging (+35% t.o.v. 2009) van de Chinese export naar de Ver. Staten. Maar ook op de belangrijkste Europese markten was er een aanzienlijke groei merkbaar: Duitsland (+32%), het Ver. Koninkrijk (+23%), Frankrijk (+29%). Het IfM schrijft die evolutie toe aan een toename van de activiteit op de Amerikaanse markt enerzijds, en een zekere destockage bij de distributeurs op de Europese markten anderzijds.

(Bron: Journal du Textile, 04.05.2010)

## Vervangvezel voor katoen lijkt productierijp

In zijn nummer van 25 juni 2010 bericht *Texpress* dat het Canadese bedrijf Naturally Advanced Technologies (NAT) zijn biologische vezel Crailar productieklaar lijkt te hebben. Een proefproject in een Duitse spinnerij zou bevredigend zijn verlopen.

In samenwerking met enkele Canadese onderzoeksinstituten ontwikkelt NAT

procedures voor de verwerking van bastvezels (b.v. hennep en vlas). Dit moet uiteindelijk leiden tot nieuwe producten, die toegepast kunnen worden in o.a. composieten, de luchtvaartindustrie, de scheepsbouw, maar ook in de textielsector.

De kern van de (gepatenteerde) uitvinding van NAT is een vorm van roting

van de bastvezels met behulp van toegevoegde enzymen. Het resultaat daarvan, de 'Crailar Organic Fibers', zou de sterkte van hennep of vlas combineren met de greep en de zachtheid van katoen. Volgens NAT gaat het om een volledig biologische vezel. Voor de ontwikkeling van Crailar worden niet alleen hernieuwbare vezelgewassen (hennep, vlas) gebruikt, die



het gemakkelijk zonder chemische bemesting of pesticiden kunnen stellen, maar ook de gebruikte enzymen zijn natuurlijk en zonder toevoegingen gemodificeerd. De chemicaliën die tijdens het proces wél worden gebruikt, zijn volgens het bedrijf toegestaan door Organic Exchange en de Organic Trade Association.

### Alternatief voor katoen

Met de vezel zou een nieuw en duurzaam alternatief voor katoen zijn ontwikkeld, een evolutie die vooral vanuit milieuhoek aandachtig wordt gevolgd. De conventionele katoenteelt geldt immers als een van de zwaarste milieuverontrengers ter wereld.

Maar behalve zijn gunstiger impact op het milieu, zou de Crailarvezel

ook voor een aantal technische specificaties hoger scoren dan katoen, met name op het vlak van sterkte, krimp en opname van verf. Qua zachtheid en soepelheid zou de nieuwe vezel evenmin moeten onderdoen voor katoen. De productiekosten zouden op dit moment ongeveer gelijk zijn aan die van biologisch katoen.

In een eerste fase wordt Crailar op de markt aangeboden in een menging met 80% katoen, en in een beperkt gamma van sokken, sweaters en T-shirts. Het is de bedoeling het assortiment later uit te breiden, en dit niet alleen in kledingtextiel, maar ook in interieurtextiel en tapijten. NAT sluit niet uit dat hiervoor in de toekomst zal worden gewerkt met genetisch gemodificeerde hennep, een ontwikkeling die o.m. in Europa met argusogen zal worden gevolgd.

### Verfijnen van hennep

De kern waar het om draait bij de toepassing van de Crailarvezel in textiel is het verfijnen van hennep. NAT is niet de enige speler op de hennepmarkt die daarop inzet. In Nederland was er enkele jaren terug een spin-off van de Landbouwuniversiteit van Wageningen, die een methode met stoomexplosie had ontwikkeld. Hiervan is de laatste tijd niets meer vernomen.

In niet-textiele toepassingen lijkt het hennep meer voor de wind te gaan. In de auto-industrie groeiden de toepassingen, met name in composieten, sinds 2000 jaarlijks met meer dan 10%.

(Bron: Texpress, nr. 6, 25.06.2010).

---

## Naleving randvoorwaarden 2009 - Resultaten controles

Het Agentschap voor Landbouw en Visserij, afdeling Markt- en Inkomensbeheer wil de landbouwers informeren over de resultaten van de controles op de naleving van de randvoorwaarden in het kalenderjaar 2009.

In 2009, het vijfde jaar dat de randvoorwaarden van toepassing waren, was er voor het eerst een (lichte) stijging van het aantal vaststellingen. Het Agentschap voor Landbouw en Visserij vraagt de landbouwers daarom nogmaals de nodige aandacht te besteden aan de naleving van de randvoorwaarden om op die manier een verminderde uitbetaling van de premies te vermijden.

### Algemeen

De randvoorwaarden (ook wel 'cross-compliance' genoemd) zijn voorwaarden op het vlak van volksgezondheid, diergezondheid, gezondheid van planten, milieu, dierenwelzijn en het in goede landbouw- en milieuoedingshouding houden van de landbouwgrond. **Wanneer een landbouwer, die steunbetalingen wil ontvangen, deze randvoorwaarden niet naleeft, zal het Agentschap de uitbetaling van de rechtstreekse inkomenssteun** (dus zowel van de bedrijfstoeslag en verwante betalingen voor energiegewassen, non-food als van de nog gekoppelde zoogkoeienpremie en slachtpremie voor kalveren), **alsook de steun voor de nieuwe agromilieuvbintenissen** die de landbouwer in het kader van PDPO II heeft afgesloten, met een bepaald percentage vermin-

deren.

Het toe te passen **verlagingspercentage** bedraagt volgens de Europese regels in **principe 3%**, maar het Agentschap kan afhankelijk van de ernst, de omvang en het permanente karakter van de niet-naleving, dit percentage verlagen tot 1% of verhogen tot 5%.

In bepaalde gevallen zal de landbouwer

bij een kleine inbreuk enkel een waarschuwing (0%) krijgen indien hij de niet-naleving rechtzet.

Indien een niet-naleving van een bepaalde randvoorwaarde binnen de twee daaropvolgende jaren opnieuw wordt vastgesteld, is een **vermenigvuldigingsfactor van drie** van toepassing. Hierdoor kan de verlaging oplopen tot 15% van de rechtstreekse steun. Bij een **opzettelijke niet-naleving** draagt het verlagingspercentage 15%, 20% of 100%.

De verschillende randvoorwaarden worden onderverdeeld in vier categorieën:

1. milieu
2. volksgezondheid, diergezondheid en gezondheid van planten

### Toelage voor opleiding werknemers

Opleidingen van vlasarbeid(st)ers komen in veel gevallen in aanmerking voor betoelaging door het Waarborg- en Sociaal Fonds der Vlasbereiding. Dit geldt niet alleen voor opleidingen in externe centra, maar **ook voor opleidingen die in het vlasbedrijf zelf worden gegeven.**

**Wie meent hiervoor in aanmerking te komen, neemt best contact op met het ABV. Ook wie dit jaar reeds arbeid(st)ers heeft opgeleid, heeft er belang bij ons dit mee te delen.**

Voor het tweede deel van de "**Sectoranalyse 2010**" verwijzen wij naar ons volgend nummer.

3. dierenwelzijn
4. goede landbouw- en milieuconditie.

De controleagenten van de buitendiensten van het Agentschap voor Landbouw en Visserij voeren steekproefsgewijs een volledige controle op de randvoorwaarden uit op minimaal 1% van de landbouwbedrijven. Indien andere controle instanties in het kader van hun reguliere controles en bevoegdheden een niet-naleving op de randvoorwaarden vaststellen, melden zij dit eveneens aan het Agentschap voor Landbouw en Visserij, dat hieraan de nodige gevolgen geeft.

## Resultaten 2009

De vaststellingen van niet-naleving zijn het gevolg van controles uitgevoerd door het Agentschap voor Landbouw en Visserij, de Vlaamse Landmaatschappij, het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, het Agentschap voor Natuur en Bos en het departement Leefmilieu, Natuur en Energie.

**Bij 1.048 Vlaamse landbouwers heeft het Agentschap voor het kalenderjaar 2009 een verlaging op de uitbetaling van rechtstreekse steun toegepast omwille van het niet naleven van de randvoorwaarden.** In totaal kon het Agentschap hierdoor 690.000 euro niet uitbetalen op een totaal van 268.000.000 euro aan rechtstreekse steunbetalingen.

Bij 118 Vlaamse landbouwers heeft het Agentschap een bedrag van 9.400 euro voor PDPO II niet uitbetaald omwille van het niet naleven van randvoorwaarden.

## Meest voorkomende niet-nalevingen in 2009

< *Identificatie en registratie van dieren*

**De tekortkomingen in identificatie en registratie van dieren blijven verantwoordelijk voor het grootste deel van de vaststellingen en van de toegepaste verminderingen.** In 2009 was er zelfs voor het eerst opnieuw een lichte stijging in het aantal tekortkomingen.

< *Traceerbaarheid*

Bij nogal wat landbouwers werden meerdere tekortkomingen vastgesteld bij de **registratie van de inkomende en uitgaande producten op het landbouwbedrijf** of waren er gebreken bij het **bijhouden van het gewasbeschermingsmiddelenregister** of het **diergeenemiddelenregister**.

< *Aanwezigheid van niet-erkende gewasbeschermingsmiddelen en opslagvoorwaarden*

Wanneer gewasbeschermingsmiddelen niet of niet langer erkend zijn, mag de landbouwer ze niet langer gebruiken en moet hij ze apart plaatsen in het fytolokaal met het oog op de volgende ophaalronde.

< *Minimaal onderhoud van percelen*

De controleagenten noteerden tijdens de veldbezoeken veel vaststellingen m.b.t. het houden van de landbouwgronden in goede landbouw- en milieuconditie. Het ging hier hoofdzakelijk over **sterke veronkruiding van percelen** of over de **overvloedige aanwezigheid van distels**.

< *Blijvend grasland*

Bij verschillende landbouwers, die al gedurende meerdere jaren in bepaalde mate de instandhoudingsplicht van hun blijvend grasland niet vervullen, heeft het Agentschap een effectief verlagingpercentage toegepast.

< *Kennis van koolstofgehalte*



*ABV maakt de brug*

Wij maken de brug met 11 november. Onze burelen zijn bijgevolg op **VRIJDAG 12 NOVEMBER** gesloten.

*en zuurtegraad van de bodems*

Alhoewel er hier een dalende trend is ten opzichte van vroegere jaren, bleken nog steeds een aantal landbouwers bij een controle ter plaatse op de randvoorwaarden niet over **voldoende analyse-resultaten koolstofgehalte en zuurtegraad** te beschikken.

## Informatie over de randvoorwaarden

< *Checklist*

De checklist randvoorwaarden is een **aanstijplijst van alle controlepunten** die tijdens een controle op de randvoorwaarden aan bod komen. Zo kan de landbouwer zelf een inschatting maken van de naleving van de randvoorwaarden op zijn bedrijf. U vindt de checklist op volgende site: <http://lv.vlaanderen.be>.

< *Demonstratiecontroles*

Om de landbouwers nog beter te informeren over de randvoorwaarden en het praktische verloop van een dergelijke controle, organiseert het Agentschap voor Landbouw en Visserij, afdeling Markt- en Inkomensbeheer regelmatig demonstratiecontroles over de randvoorwaarden. Deze studienamiddagen worden georganiseerd in samenwerking met de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling.

(Persbericht ALV)